

नेपालको इतिहास

1. गोपाल वंश

- नेपालमा सर्वप्रथम शासन गर्ने शासक वंश
- प्रथम राजा : भुक्तमान
- इतिहासकार राइटका अनुसार ८ जना राजा बनेका
- ५२१ वर्ष शासन
- अन्तिम राजा : यक्ष गुप्त
- शासन केन्द्र : माता तीर्थ
- नेपालको सबैभन्दा पुरानो वंशावली : गोपाल वंशावली (राजा जयस्थिति मल्लद्वारा तयार गरिएको
- गाइपालक भनेर चिनिने
- किराती राजाहरु : (भूमिगुप्त, जयगुप्त, धर्मगुप्त, हर्षगुप्त, भीमगुप्त, मणिगुप्त, विष्णुगुप्त र जीनगुप्त)

2. अहिरवंश

- गोपाल वंशपछि नेपालमा शासन गरेका
- प्रथम राजा : वर सिंह
- अन्तिम राजा : भुवन सिंह
- शासन अवधि : १११ वर्ष
- राजाको संख्या : ३ जना (इतिहासकार कर्क पेट्रिकका अनुसार)
- भैसिपालक भनेर चिनिने
- महिषपालवंशी राजाहरु : वरसिंह, जयसिंह, भुवनसिंह

3. किरात वंश

- प्रथम राजा : यलम्बर

- अन्तिम राजा : गस्ती
- राजा संख्या : २९ जना (इतिहासकार राइटका अनुसार)
- शासन अवधि : १११८ वर्ष
- शिव र अर्जुनबीचको युद्ध : छैठौँ किराती राजा हुमतीको पालामा
- गौतम बुद्धको आगमन : सातौँ किराती राजा जितेदास्तीको पालामा
- सम्राट अशोक स्तुंको को पालामा नेपाल आएका
- यलम्बरको पूर्ण कदको शालिक कहाँ रहेको छ :
संखुवासभा जिल्लामा

4. लिच्छवी वंश

- शासन व्यवस्था सुरु : इसापूर्व ३००
- शासन अवधि : करिब ८०० वर्ष
- प्रथम राजा : जयदेव प्रथम
- नेपालमा आगमन : भारतको वैशाली
- **मानदेव राजाबारे जानकारी**
  - शासन काल : वि.स. ५२१ देखि ५६२ सम्म
  - छोराको नाम : महिदेव
  - बाबु : धर्मदेव
- **अंशुवर्माबारे जानकारी**
  - शासन काल : वि.स. ६६२ देखि ६७८ सम्म (१६ वर्ष)
  - नेपालको इतिहासमा आदर्श शासक भनेर चिनिने

- महासामन्त, कलहाभिमानी र पशुपतिपादानुगृहित पदवी धारण गर्ने
- यिनको शासनकाललाई लिच्छवीकालको स्वर्णयुग भनी चिनिने
- वंश : ठकुरी
- बहिनी : भोगदेवी
- हिन्दु र बौद्ध दुवै धर्म मान्ने
- बोधिसत्त्वको अवतार मानिने
- छोरी : भृकुटी (हरिततारा)
- यिनका पालामा भारतका सम्राट : हर्ष वर्धन, चीनमा : स्रङ चङ गम्पो
- अंशुवर्मापछि राजगद्दीमा आशिन हुने व्यक्ति : उदयदेव
- राजा नरेन्द्र देव बारे जानकारी
  - शासन अवधि : वि.स. ७०२ देखि ७३६ सम्म
  - लिच्छवीकालीन आकाशको पुर्णचन्द्र भनि चिनिने
  - पण र पुराण नामक मुद्रा प्रचलनमा ल्याएका
  - १ पुराणमा १६ पण हुने
  - महाराजाधिराज परम भट्टारकको पदवी धारण गर्ने : नरेन्द्रदेव
- लिच्छवीकालमा धानचामल तथा घिउ, तेल, दुध नाप्न प्रयोग हुने एकाइ : मानिका
- काठमाडौँ उपत्यकामा सबैभन्दा लामो समय मनाइने जात्रा : रातो मछिन्द्रनाथ

- रातो मछिन्द्रनाथको जात्रा कति समय संचालन हुने : ६ महिना
- सिकाली जात्रा कहाँ प्रचलित : खोकनाको नेवार समुदायमा
- वैरागी जात्रा कहाँ प्रचलित : जुम्ला
- स्वयम्भुको ज्योतिलाइ छोपि सो माथि चैत्यको निर्माण गर्ने राजा : प्रचण्डदेव
- आधुनिक काठमाडौँका निर्माता : गुणकामदेव
- भृकुटीले तिब्बत जाँदा संगै लगएका भिक्षु : शिलमञ्जु
- सम्राटकी अशोककी छोरी चारुमतीको विवाह को संग : देवपाल
- राजकीय भाषा : संस्कृत
- नेपालको इतिहासमा स्वर्णयुग
- द्वैधशासन व्यवस्थाको सुरुवात : वसन्तदेव
- शीलालेखमा स्वस्ति नेपालभ्य लेख्ने राजा : उदयदेव
- तिब्बतमा शरण लिने लिच्छवी राजा : भाष्कर देव
- ठकुरी वंशका प्रथम राजा : भाष्कर देव
- नेपालको सबभन्दा पुरानो मन्दिर : स्वयम्भुनाथ
- लिच्छवी राजाहरुको वंश : सूर्यवंशी
- तामाको उद्योग संचालन गर्ने स्थान : ताम्राकुटशाला
- शिक्षाको माध्यम : संस्कृत र पाली
- अशोक स्तम्भका प्रयोग भएको भाषा : पाली
- लिच्छवीकालमा ललितपुरको नाम : युपग्राम

- ध्रुवदेवको पालामा दैध शासन चलाउने : ध्रुवदेव र जिष्णु गुप्त
- नुवाकोटे ठकुरीवंशी राजा शंकरदेव कोबाट पदच्युत गरिएको : बामदेव
- अंशुवर्मा लाइ महासामन्तको पदवी प्रदान गर्ने राजा : शिवदेव प्रथम
- लिच्छवीकालीन केही पद र तीनको नाम

महासर्वदण्डनायक	प्रधानन्यायाधीस
महासामन्त	प्रधानमन्त्री
महाबलाध्यक्ष	प्रधानसेनापति
सर्वदण्डनायक	न्यायाधीस
प्रसादाधिकृत	कार्यालय प्रमुख
अमात्य	मन्त्रीस्तरीय अधिकारी
युवराज	भावी राजा
भटनायक	सेनाध्यक्ष
बलाध्यक्ष	सेनापति
प्रधान	ग्राम प्रशासक
भट	सिपाहि
सामन्त	प्रशासक
गोल्मिक	सेनानायक
व्यापारिक नेता	सार्थवाह
दुतक	शाही घोषणा गर्ने व्यक्ति
भट्टारक	राजाको निजी सचिव
पिठाध्यक्ष	राजगद्दी निरीक्षण गर्ने मुख्य व्यक्ति
महाप्रतिहार	राजगद्दीसम्बन्धी कार्य गर्ने मुख्य व्यक्ति
केन्द्रमा बस्ने	पौर

जनता	
प्रान्तमा बस्ने जनता	जानपद
तिलमक	सिंचाइ गर्ने कुलो
साधारण व्यापारी	वणिक
द्रंग	व्यापारिक केन्द्र
विषय	जिल्लास्तरीय प्रशासनिक एकाइ
अग्रहार	शिक्षासम्बन्धी कार्य गर्ने संस्था
उमराओ	राजस्व प्रशासन हेर्ने
चरीदार	अनुसन्धान अधिकृत
तल	ठूलो गाँउ
ग्राम	सानो ग्राम
पाञ्चाली	गाँउको मुद्दामामिला र विकास निर्माण गर्ने निकाय
परमाशन	पञ्चखतको मुद्दा हेर्ने अधिकार भएको अड्डा
अन्तराशन	न्यायिक निर्णय दिनको लागि बस्ने राजासहितको सभा वा इजलास
बजारअड्डा	भन्सारसम्बन्धी काम गर्ने कार्यालय
पूर्वधिकरण	पूर्वी भागको प्रशासन हेर्ने दरबारको अड्डा
पश्चिमाधिकरण	पश्चिम भागको प्रशासन हेर्ने दरबारको अड्डा
भट्टाधिकरण	जात, धर्मको रेखदेख गर्ने
विष्टि	भारसम्बन्धी कार्य गर्ने वा श्रमको बन्दोबस्त गर्ने

➤ लिच्छवीकालीन करहरु

कर	के मा लगाइने
भागकर	पशुपालन
कर	वाणिज्य
सुकरकर	सुँगुर
आपणकर	पसलमा
मल्लकर	भैँसीमा
पलाण्डु	प्याजमा
तैलकर	तेलमा
भागकर	कृषि उत्पादन
चैलकर	कपडा
सिंकर	फर्निचर
त्रिकर	भाग, भोग र कर
मल्लयुद्ध र गोयुद्ध कर	मनोरञ्जनमा लगाइने कर

➤ लिच्छवीकालका चार अधिकरणहरु सुत्र : कुरा माविमा
लिकुको शुप खाम

कुथेर	राजस्व संकलन, जग्गा खरिद बिक्री र भुमिसम्बन्धी मुद्दा हेर्न अड्डा
माप्चोक	विवाह पारपाचुके तथा सम्पत्तिसम्बन्धी कार्यको व्यवस्थापन
लिंबल	कुलो तथा खानेपानीसम्बन्धी
शुल्ली	पञ्चापराधसम्बन्धी (चोरी, हत्या, परस्त्रीहरण, राजद्रोह र अपराधमा सघाउने सुत्र : अपराधमा चोप हरायो

5. मल्लकाल

- शासन अवधि : १३ औं शताब्दि देखि १७ औं शताब्दिसम्म
- प्रथम राजा : अरिदेव
- अरिदेव राजा बारे जानकारी
  - शासन काल : वि.स.१२५८ देखि १२७३ सम्म
  - १५ वर्ष शासन गरेका
  - छोरा : अभय मल्ल
- भुक्म्पमा परि मर्ने राजा : अभय मल्ल
- जयस्थिति मल्लबारे जानकारी
  - श्रीमती : राजल्लदेवी
  - वंश : कर्नाट
  - ब्राह्मणलाइ पञ्चगौड र पञ्चद्रविडमा विभाजन गरेका
  - विवाहपछि महिलाको थर पुरुषको थरमा बदल्ने
- प्रताप मल्ल बारे जानकारी
  - शासन अवधि : वि.स. १६९८ देखि १७३१ सम्म
  - बाबु : लक्ष्मीनरसिंह मल्ल
  - कुच विहारबाट डोला भिकाइ विवाह गर्ने राजा
  - १५ भाषाका ज्ञाता
  - बुढानिलकण्ठमा मृत्युवरण गरेका
  - हनुमानढोकामा सुन्दरीचोक, नासलचोक, नरसिंहचोक र कालीचोक बनाउने
  - बुढानिलकण्ठ देखि हनुमानढोकासम्म पानी ल्याउने कुलो बनाउने

■ हरिसिद्धिको नाच हेर्दाहेर्दै मरेका

■ मल्ल वंशको सबभन्दा शक्तिशाली

- उपत्यकाको राज्य विभाजन गरी आफ्ना छोराहरुलाई बाँड्ने राजा : यक्ष मल्ल
- प्रजा मर्दा छाक छाड्ने राजा : महेन्द्र मल्ल
- तलेजुभवानीको मन्दिर कुन दिन सर्वसाधारणका लागि खुला : रामनवमी
- रानीपोखरीको निर्माण कहिले भएको : वि.स. १७२७
- पाटनका राजा सिद्धिनरसिंह मल्लको जन्म : वि.स. १६६३
- सिद्धिनरसिंह मल्ल पाटनको राजा भएको : वि.स. १६७८
- गोरखाका राजा रामशाहसँग व्यापारिक सन्धि गर्ने राजा : सिद्धिनरसिंह मल्ल
- गर्मीमा पञ्चाग्नी ताप्ने र जाडोमा चिसो ढङ्गामा बसी तपस्या गर्ने : सिद्धिनरसिंह मल्ल
- पाटनको कृष्ण मन्दिर कुन शैलीमा निर्माण : शिखर
- राजकाज छोरेरालाई सुम्पेर आफूधर्मकर्ममा लाग्ने राजा : सिद्धिनरसिंह मल्ल
- श्रीनिवास मल्लका बाबु : सिद्धिनरसिंह मल्ल
- भक्तपुर दरबार अगाडि आफ्नो शालिक निर्माण गर्ने राजा : भूपालेन्द्र मल्ल
- पृथ्वीनारायण शाहसँग छाता जुत्ता माग्ने राजा : जयप्रकाश मल्ल
- जगतज्योति मल्ल पछि कान्तिपुरको राजा : नरेन्द्र मल्ल

- आफ्नो मुद्रामा रानीको नाम अंकित गर्ने राजा : नरेन्द्र मल्ल
- जबसम्म मेरो शालिक मीथ रहेको चरा उडेर जान्छ तबसम्म मलाई जीवित नै सम्झनु भन्ने राजा : योगनरेन्द्र मल्ल
- ३१ जना रानी मृत्युमा सती गएका राजा : योगनरेन्द्र मल्ल
- पाटनका ६ प्रधानद्वारा दुवै आँखा भिकिएका राजा : राज्य प्रकाश मल्ल
- धावीको हातको पानी चलाउने राजा : लक्ष्मीनरसिंह मल्ल
- तमाखुमा विष मिलाई षड्यन्त्रपूर्वक मारिने राजा : योगनरेन्द्र मल्ल
- कान्तिपुरको नामाकरण कुन राजाको पालामा : लक्ष्मीनरसिंह मल्ल
- महामारिमा परेर मर्ने राजा: भाष्कर मल्ल
- नेपालमा मुसलमानहरुको प्रवेश कसको पालामा : रत्न मल्ल
- तीर्थ गर्न जाँदा बाटोमै मर्ने राजा : भुपालेन्द्र मल्ल
- सैनिक बहादुरी देखाउनेलाइ चुडामणी पदक दिने राजा : योगनरेन्द्र मल्ल
- काष्ठमण्डपको पुरानो नाम : मरुसत्तल
- परस्त्रीसँग अनुचित सम्बन्ध राखेको आरोपमा तलेजु मन्दिरमा काटिने राजा : विश्वजित मल्ल

- नेपालमा वास्तुकला र ललितकलाको विकास :
मल्लकालमा
- मल्लकालमा हनुमानढोका दरबारको नाम : गुप्तपौ
- मल्लकालीन केही शब्दहरू

चौतारा	प्रधानमन्त्री	जिम्बाल	प्रशासकीय अधिकारी
अमात्य	मन्त्रीसरहको पद	उमरा	गाउँस्तरको प्रशासक
महापात्र	स्थानीय शासक	भण्डारगरिक	ढुकुटी हेर्ने
भारदार	परमान	अधिकारी	प्रशासन हेर्ने
प्रजापञ्च	गाँउ र नगरका शासक	जोशी	ज्योतिषी, पण्डित
उभय	सैनिक अधिकारी	सामन्त	प्रशासक
क्वाठ	शान्ति सुरक्षाको लागि बनाइएको किल्ला		

6. आधुनिक इतिहास

- सुरुवात : वि.स. १८२५
- पृथ्वीनारायण शाहबारे जानकारी
  - जन्म : १७७९, पौष २७
  - बाबु: नरभुपाल शाह, आमा : कौसल्यावती
  - ७ महिनामा जन्मिएका
  - पहिलो विवाह : इन्द्रकुमारी (वि.स. १७९४)

- दोस्रो विवाह : नरेन्द्रलक्ष्मी (वि.स. १७९६)
- मित : वीरनरसिंह मल्ल (भक्तपुरका राजा रणजित मल्लका छोरा)
- प्रजा मोटा भए दरबार बलियो हुन्छ भन्ने शासक
- त्याग गरेको गोत्र : भारद्वाज
- ग्रहण गरेको गोत्र : कश्यप
- काठमाडौं विजय : वि.स. १८२५ असोज १३
- भक्तपुर विजय : वि.स. १८२६ मंसिर १
- नुवाकोट विजय : वि.स. १८०१
- काठमाडौंलाई नेपालको राजधानी घोषणा : वि.स. १८२६ चैत्र १०
- विजय अभियानको स्वर्णयुग : बहादुर शाहको पालामा
- स्वामी महाराज : रणबहादुर शाह
- आफ्नौ भाइद्वारा काटिने राजा : रणबहादुर शाह
- सुगौली सन्धि कसको पालामा : गिर्वाणयुद्ध विक्रम शाह
- सर्वप्रथम विर विक्रम पदवी धारण गर्ने राजा : गिर्वाणयुद्ध विक्रम शाह
- सुगौली सन्धि कहिले : सन् १८१६ मार्च ३
- सुगौली सन्धिमा नेपालको तर्फबाट हस्ताक्षर गर्ने व्यक्ति : गजराज मिश्र
- कोतपर्व कसको पालामा : श्री ५ राजेन्द्र
- कोतपर्व भएको स्थान : वसन्तपुर दरबार
- बुलेट महाराज : श्री ५ त्रैलोक्य

- शाहवंशीय इतिहासका सबैभन्दा लामो अवधि शासन गर्ने राजा : श्री ५ त्रिभुवन
- श्री ५ त्रिभुवनको पालामा कतिजना प्रधानमन्त्री भएका थिए
६ जना (चन्द्र, भीम, जुद्ध, पद्म, मोहन, मातृकाप्रसाद कोइराला)
- नेपालको शान्ति क्षेत्र घोषणाको प्रस्तावमा हालसम्म समर्थन : ११६ देश
- सबभन्दा बढी उमेरमा राजा हुने व्यक्ति : श्री ५ ज्ञानेन्द्र
- श्री ५ ज्ञानेन्द्रको नारायणहिटीबाट बर्हिगमन : वि.स. २०६५ जेठ २९

राणाकालबारे जानकारी

- जंगबहादुर राणा
  - जन्म : वि.स. १८७४, गोरखाको बोर्लाङ
  - वास्तविक नाम : वीरनरसिंह कुँवर
  - बाबुको नाम : बालनरसिंह कुँवर
  - बेलायत यात्रा : वि.स. १९०६
  - श्री ३ को पदवी प्रदान : वि.स. १९१३, श्री ५ सुरेन्द्रद्वारा
  - जंगबहादुर नामाकरण गर्ने : मामा माथवरसिंह थापा
  - राणा उपाधि धारण गरेका
  - सबभन्दा कम उमेरमा प्रधानमन्त्री हुने

- एग्नेट प्रथाको सुरुवात (प्रधानमन्त्री पदको उत्तराधिकारी छोरालाई नबनाई आफ्ना भाइहरुलाई बनाई पछि छोरामा जाने प्रथा)
  - अरुका कुरा छोड आफ्ना छोराछोरीलाई अंग्रेजी पढाउ भन्ने शासक
  - नयाँ मुलुक बाँके बर्दिया कैलाली कंचनपर फिर्ता लिएका सन् १८६० नोभेम्बर १
  - बेलायतकी महारानीबाट पलष्नजतजययम या तजभ नचबलम अचयकक को उपाधि प्राप्त गरेका
  - नेपाली समाजलाई तागाधारी, मतवाली र पानी नचल्ने गरी ३ भागमा विभाजन गरेका
  - अंगभङ्गको सजायमाथि प्रतिबन्ध लगाउने
  - युरोप भ्रमण गर्ने व्यक्ति
  - थापाथली सन्धि गरेका
  - सबैभन्दा कम उमेरमा प्रधानमन्त्री, २८ वर्ष
  - नेपालमा जहाँनिया राणा शासनको विजारोपण गर्ने
  - निधन : वि.स. १९१३, पत्थरघट्टा
- कोतपर्व हुँदा नेपालका प्रधानमन्त्री : फत्तेजंग शाह
  - कोतपर्वमा सर्वप्रथम मारिने : अभिमानसिंह बस्नेत
  - भण्डारखाल पर्वमा सर्वप्रथम मारिने : वीरध्वज बस्नेत
  - गर्भे जनरल भनेर चिनिने : वीरजंग कुँवर
  - गोरखा दक्षिण बाहु र प्रियदर्शन उपाधिको स्थापना : वीर शमशेर
  - देवशमशेर बारे जानकारी

प्रधानमन्त्री कहिले : वि.स. १९५७

सबभन्दा छोटो कार्यकाल प्रधानमन्त्री

धनकुटे राज भनेर चिनिने

कार्यालय समय १०-५ निर्धारण गर्ने

१२ बजे तोप पड्काउने चलन

गोरखापत्रको प्रकाशन वि.स. १९५८ वैशाख २४

भाषा पाठशालाको स्थापना

➤ चन्द्र शमशेरबारे जानकारी

■ प्रधानमन्त्री : वि.स. १९५८

■ राणाहरुलाई ए बी र सी क्लासमा विभाजन

■ गोरखा भाषा प्रकाशनी समितिको स्थापना वि.स. १९६९

■ सती प्रथाको अन्त्य

■ विजुलीबत्तीको सुरुवात, वि.स. १९६८, फर्पिङ

■ दासत्वमोचन

■ गेहेन्द्र शमशेर काण्ड

➤ लाइब्रेरी पर्व, वसन्तशमशेर पर्व, प्रचण्ड गोरखा पर्व कसको पालामा : भीम शमशेर

➤ कार्यालय समय १०-४ कायम गर्ने प्रधानमन्त्री : भीम शमशेर

➤ शुक्रबार आधा र शनिबार बिदा दिने चलन चलाउने : भीम शमशेर

➤ नेपाल बैंक लिमिटेडको स्थापना : वि.स. १९९४ कार्तिक ३०, जुद्ध शमशेर

➤ नेपाली कागजी नोटको प्रचलन : जुद्ध शमशेर

➤ राजर्षि महाराज भनेर चिनिने : जुद्ध शमशेर

- म राष्ट्रको नोकर हुँ भन्ने : पद्म शमशेर
- नेपाल सरकार वैधानिक कानून २००४ को घोषण कहिले :
वि.स. २००४ माघ १३
- नेपाल महिला संघको स्थापना : वि.स. २००४
- रानी राज्यलक्ष्मीका कान्छा छोरा रणेन्द्रलाई राजा बनाउन
जंगबहादुरले अस्वीकार गरेपछि जंगबहादुरको हत्या गर्न
बनाइएको योजना : जंग अन्त योजना
- उखडा जाँच कमिसन खडा गर्ने : भीम शमशेर
- चर्खा प्रचारमा रोक लगाउने : भीम शमशेर
- छोराछोरीलाई बन्धक राख्ने चलन कसले चलाएका हुन् : भीम
शमशेर
- नेपालको ताजमहल भनी चिनिने पाल्पाको रानीमहल कसले
बनाएका हुन् : खड्ग शमशेर
- नेपालका शाहजाँहा भनेर चिनिने व्यक्ति : खड्ग शमशेर
- राणाकालको सर्वोच्च न्यायालय : विन्ती पत्र निक्सारी अड्डा
- सुन चाँदी र आभुषण सम्बन्धी कार्य गर्ने अड्डा : कँडेल चोक
- परराष्ट्र सम्बन्धी काम गर्ने कार्यालय : मुन्सिखाना
- राणाकालमा नेपालको प्रशासनिक विभाजन कति जिल्लामा :
३५ जिल्ला
-

२००७ सालपछिको इतिहास

- मोहन आकाशवाणीको संचालन : वि.स. २००६
- उद्योग संस्थापक भनेर चिनिने : श्री ३ जुद्धशमशेर

➤ २००७ लाई प्रजातन्त्रको सूत्रपात भनेर चिनिन्छ भने वि.स.

२०४६ साललाई प्रजातन्त्रको पुर्नबहाली भनेर चिनिने

➤ शाहवंश अगाडि गोरखाका राजा कुन वंशका : खड्काहरु

7. विभिन्न पर्व र तीनका पोल खोल्ने व्यक्तिहरु

पर्वको नाम	घटेको मिति	उक्त समयका प्रधानमन्त्री	पोल खोल्ने व्यक्ति
कोत पर्व	वि.स. १९०३ आश्विन २	पत्तेजंग शाह	
भण्डारखाल पर्व	वि.स. १९०३ कार्तिक १२	जंगबहादुर राणा	विजयराज पण्डित
लाइब्रेरी पर्व	वि.स. १९८७	भीम शमशेर	रामचन्द्र अधिकारी
३८ सालको पर्व	वि.स. १९३८	रणोद्विप सिंह	उत्तरध्वज खवास
प्रचण्ड गोर्खा पर्व	वि.स. १९८८	भीम शमशेर	लक्ष्मणराज
मकै पर्व	वि.स. १९७७	चन्द्र शमशेर	रामहरि अधिकारी र भोजाराज जोशी
प्रजा परिषद् काण्ड	वि.स. १९९७	जुद्ध शमशेर	रामजी जोशी र मुरलिधर पण्डित

8. विभिन्न कालका तथा स्थानका अन्तिम राजाहरु

कान्तिपुर	जयप्रकाश मल्ल	भक्तपर	रणजित मल्ल
पाटन	तेजनरसिंह	गोपालवंश	यक्ष गुप्त

	मल्ल		
किरात	गस्ती	अहिरवंश	भुवनसिंह
प्युठान	मोतीचन्द्र	पर्वत	किर्तिबम
सूर्यवंशी	विजयकामदेव	ठकुरीवंश	शंकरदेव
तनहु	हरकुमारदत्त सेन	सोमवंशी	भाष्कर देव
किरातवंशी	गस्ती	गोरखा	पृथ्वीनारायण शाह
गोपाल वंशी	यक्ष गुप्त	चौदण्डी	कर्ण सेन
पाल्पा	पृथ्वीपाल सेन		

सुत्र : काज पाते भर

ठस तन हर

सोभाकि गासुवि गोपृ

गोय चौक आभुपापृ

9.के कसले सुरुवात गरे

प्रचलन	सुरुवात गर्ने व्यक्ति
गुप्त संवत	अशुवर्मा
अशोक स्तम्भ	सम्राट अशोक
सर्वप्रथम शिलालेखको स्थापना	मानदेव
नाग र बासुकी पुजाको चलन	मानदेव
युवराज धिराजको घोषणा गर्ने	अंशुवर्मा
बालकको सालनाल काट्ने	अंशुवर्मा
पशुपति नाथलाइ राजमान्यता दिने	अंशुवर्मा
रातो मछिन्द्रनाथको जात्रा	नरेन्द्रदेव
सेतो मछिन्द्रनाथको जात्रा	प्रताप मल्ल
सिंहासन	नरेन्द्रदेव

भ्यालमा बुट्टा राख्ने चलन	नरेन्द्रदेव
भोटो जात्राको प्रचलन	नरेन्द्रदेव
पशुपतिनाथको मन्दिर स्थापना गर्ने	प्रचण्डदेव
इन्द्र जात्रा, लाखे जात्रा, कृष्ण जात्रा, हिले जात्रा, श्रृङ्गेश्वरी जात्रा,	गुणकामदेव
नेपाल संवत्को सुरुवात	राघवदेव वि.स. ९३६
पशुपतिमा महास्नान गराउने	अभय मल्ल
राजघरानाको दाहसंस्कारको बेला दिपक राग बजाउने चलन	जयस्थिति मल्ल
सर्वप्रथम व्यावसायिक शिक्षाको सुरुवात गर्ने	जयस्थिति मल्ल
जग्गाधनीलाइ तल्लिड र जग्गा कमाउनेलाइ मही भन्ने	जयस्थिति मल्ल
जग्गा जमिनको नाँपजाँच गर्ने चलन	जयस्थिति मल्ल
जग्गा जमिन धितोमा राखी ऋण लिने चलन	जयस्थिति मल्ल
अपराधिलाइ आर्थिक दण्ड दिने चलन	जयस्थिति मल्ल
श्वेत विनायकको जात्रा	महेन्द्र मल्ल
स्वर्ण मुद्रा र असर्फी	जयप्रकाश मल्ल
इन्द्रजात्रामा कुमारीको रथ घुमाउने चलन	जयप्रकाश मल्ल
आदिभैरवको रथयात्रा	जगतज्योति मल्ल
भ्यालमा रंगिन सिसा राख्ने चलन	रणजित मल्ल
सम्यक महादान पुजाको चलन	पृथ्वीनारायण शाह
अंगभङ्गको सजाय माथि प्रतिबन्ध	जंगबहादुर राणा

महिला शिक्षाको सुरुवात	वीर शमशेर
खड्ग निसाना छापको चलन	चन्द्र शमशेर
जनगणनाको सुरुवात	चन्द्र शमशेर
बग्गी चढ्ने, चाँदतोडा	भीमसेन थापा
लुमडी भद्रकाली नाच	रत्न मल्ल
नवदुर्गा र महालक्ष्मी नाच	सुवर्ण मल्ल
कुमारी पुजा	गुणकामदेव

10. नेपालको इतिहासमा विभिन्न व्यक्तित्व र तीनको उपनाम

पदवी तथा उपनाम	व्यक्तित्व
शान्ति श्री	प्रचण्डदेव
आदर्श शासक, महासामन्त, कलहाभिमानी, पशुपतिपादानुगृहत, महाराजाधिराज	अंशुवर्मा
महाराजाधिराज परम भट्टारक	नरेन्द्रदेव
लक्ष्मीकामदेव	गुणकामदेव
ढिचुङ तिब्बती नाम	भृकुटी
लिच्छवी कुलकेतु	शिवदेव प्रथम
लिच्छवीकालका आदि पुरुष	सुपुष्प
विश्वदेव	वृषदेव
सामाजिक सुधारक राजा	जयस्थिति मल्ल
नेपाल मण्डलेश्वर	यक्ष मल्ल
कविन्द्र	प्रताप मल्ल
कवि चुडामणि सम्राट	भुपतिन्द्र मल्ल
सुमति	जितामित्र मल्ल
बौलाहा राजा	लक्ष्मीनरसिंह मल्ल
घरको बाघ वनको स्याल, फिस्टे महाराज	चन्द्र शमशेर

रुन्चे प्रधानमन्त्री, स्कुलका पिता, तेस्रो पुस्ताका राणा प्रधानमन्त्री	पद्म शमशेर
सिमसिमे राजा	शिवसिंह मल्ल
वंशीधर पाँडे	काँलु पाण्डे
खरिदार बाजे	बाबुराम आचार्य
खरिदार बा	कृष्ण प्रसाद कोइराला
फत्तेबहादुर शाह	बहादुर शाह
पञ्चायतको मलामी	मरिचमान सिंह

11. विभिन्न राजाहरुले प्रचलनमा ल्याएका मुद्रा

राजा	मुद्रा	राजा	मुद्रा
मानदेव	मानाङ्क	वैष्णव	अंशुवर्मा
पण र पुराण	नरेन्द्रदेव	कर्षापण, पशुपति	लिच्छवीकाल
चाँदीको मोहर	महेन्द्र मल्ल	महेन्द्र मल्ली	महेन्द्र मल्ल
जावा	जय प्रकाश मल्ल	चारकुने मुद्रा	प्रताप मल्ल
छालाको मुद्रा	सिद्धिनरसिंह मल्ल	सुनको असर्फि	रणबहादुर शाह
गुणाङ्क	गुणकामदेव	तामाको पैसा	रत्न मल्ल
गौसुकी	शिवदेव तृतीय		

12. कुन कसले बनाए

मन्दिर तथा पुरातात्विक तथा अन्य	बनाउने व्यक्ति
चाँगुनाराण मन्दिर, भक्तपुर	मानदेव
मानगृहको निर्माण	मानदेव
कैलाशकुट भवन	अंशुवर्मा

भद्राधिवासको निर्माण	नरेन्द्रदेव
स्वयम्भु चैत्यको र चाबहिल चैत्यको निर्माण	वृषदेव
पशुपतिनाथको. देवल निर्माण	सुपुष्प
कुम्भेश्वर मन्दिर, ललितपुर र पशुपति छेउको उन्मुक्त भैरवको मन्दिर, देवपाटनको जयवागेश्वरी मन्दिर र पशुपति छेउको लव कुशको मन्दिर निर्माण	जयस्थिति मल्ल
दत्तात्रेय मन्दिर, भक्तपुर	यक्ष मल्ल
भीमनाथ लोकेश्वरको मूर्ति स्थापना	यक्ष मल्ल
हनुमान ढोकाको मूर्ति, काल भैरवको स्थापना, रानीपोखरी, पशुपति कोटिलिङ्ग, दक्षिणकाली मन्दिर निर्माण	प्रताप मल्ल
भक्तपुरको पचपन्न भ्याले दरबार, न्यातपोल मन्दिर र भैरवको मन्दिर	भुपतिन्द्र मल्ल
बालाजुको २१ धारा, गोकर्णेश्वरको मन्दिर	जयप्रकाश मल्ल
काष्ठमण्डप	लक्ष्मीनरसिंह
वीर अस्पताल, नारायणहिटी दरबार, घण्टाघर, लाल दरबार, सेतो दरबार	वीर शमशेर
मिलिटरी अस्पताल, सिंहदरबार निर्माण	चन्द्र शमशेर
चन्द्र नहरको निर्माण	चन्द्र शमशेर
चिडियाखानाको स्थापना, जन्म मृत्युदर्ता अड्डाको स्थापना, उद्योग परिषद्, जुद्ध बारुण यन्त्र	जुद्ध शमशेर
धरहरा, सुन्धारा, बाग दरबार	भीमसेन थापा
जगन्नाथ मन्दिर, मरुटोलको शिव मन्दिर	रणबहादुर शाह
तलुजु भवानीको मन्दिर	महेन्द्र मल्ल
पशुपति अगाडिको ठूलो बसाहा	जगतजंग
हनुमानढोकाको सुनको ढोका	गिर्वाण शाह

हुनमानढोकाको गद्दी बैठक	चन्द्र शमशेर
पशुपतिलाइ स्वर्णमय बनाउने	भाष्कर वर्मा
पशुपतिनाथको हालको मुर्ति	जयसिंह देव
जनकपुर जयनगर रेलसेवा	जुद्ध शमशेर
तेजारथ अड्डा	रणोद्विप सिंह
पाटनको कृष्ण मन्दिर	सिद्धिनरसिंह मल्ल
मृगस्थलीको विश्वरूप मन्दिर	जंगबहादुर राणा
नारायण मन्दिर पाल्पा	अमरसिंह थापा
वाराही र वैष्णवी मन्दिर	भुपतिन्द्र मल्ल
सत्यनारायण मन्दिर, त्रिपुरेश्वर	जंगबहादुर राणा
लव पोखरी	जगज्योति मल्ल
गरुडको मुर्ति, मरुटोल	भुपालेन्द्र मल्ल
नक्सालको सन्तानेश्वर महादेव	शंकरदेव
जगतनारायण मन्दिर, शंखमुल	जगतशमशेर
युधुनियम राजदरबार, भक्तपुर	रुद्र मल्ल
जैसीदेवल	लक्ष्मीनारायण शर्मा
रानीमहल	खड्ग शमशेर
वीर गन	गेहेन्द्र शमशेर

13. विभिन्न स्थानमा मावनवस्ती बसाउने व्यक्तिहरु

स्थान	बस्ती बसाउने व्यक्ति	स्थान	बस्ती बसाउने व्यक्ति
गोकर्ण	मानदेव	बलम्बु	अंशुवर्मा

कान्तिपुर	गुणकामदेव	ललितपुर	वरदेव
भक्तपुर	आनन्ददेव	किर्तिपुर	शिवदेव तृतीय
थानकोट	शिवदेव द्वितिय	हाँडीगाँउ	बलदेव

सुत्र : माग अब गुका बल, आभ शिकि शिथा वहा

14. नेपालमा सर्वप्रथम

रातो मछिन्द्रनाथको भोटो जात्रा हेर्ने पहिलो लिच्छवी राजा	वरदेव
युरोप भ्रमण गर्ने	जंगबहादुर राणा
मोटर चढ्ने	वीर शमशेर
राजा	भुक्तमान
एस एल सी पास गर्ने राणा प्रधानमन्त्री	चन्द्र शमशेर
रेडियो राख्ने	जुद्ध शमशेर
शाह उपाधि धारण गर्ने	कुलमण्डन खान
राष्ट्र बैंकका गर्भनर	हिमालय शमशेर
त्रि.वि.का कुलपति	कान्ती राज्यलक्ष्मी
त्रि.वि.का उपकुलपति	सुवर्ण शमशेर
निर्वाचन आयुक्त	सुरेन्द्र बहादुर बस्नेत
न्यायाधिवक्ता	कालीप्रसाद उपाध्याय
महालेखा परीक्षक	चन्द्र बहादुर थापा
लोकसेवा आयोगका अध्यक्ष	अनिरुद्रप्रसाद सिंह
अमेरिका जाने	पद्म सुन्दर मल्ल
एकीकरणकालका प्रधानमन्त्री	कालु पाडे
एकीकरण पछिका प्रधानमन्त्री	भीमसेन थापा
अ.दु.अ. आ. अध्यक्ष	अनिरुद्रप्रसाद सिंह
महिला मन्त्री	द्वारिकादेवी

	ठकुरानी
सहिद	लखन थापा
विश्व भ्रमण गर्ने	केशर शमशेर
नेपाली साहित्यमा पि एच डी गर्ने	वासुदेव त्रिपाठी
शिलालेख स्थापना गर्ने	मानदेव
बैंक	नेपाल बैंक लिमिटेड
राणा प्रधानमन्त्री	जंगबहादुर राणा
शमशेर उपाधि पाउने	धीरजंग कुँवर
पंचायती व्यवस्थाको प्रधानमन्त्री	सूर्य बहादुर थापा
संयुक्त राष्ट्र संघको स्थायी प्रतिनिधि	ऋषिकेश शाह
सगरमाथा चढ्ने	तेन्जिङ नोर्गे शेर्पा र एडमण्ड हिलारी
पर्वतारोही	करबिर बुढाथोकी
प्रेस इन्जिनियर	राम प्रसाद पोखरेल
छाप्ने मेसिन ल्याउने	जंग बहादुर राणा
राष्ट्रिय योजना आयोगका उपाध्यक्ष	गुञ्जमान सिंह
प्रहरी महानिरीक्षक	तोरण शमशेर जबरा
प्रधानसेनापति	विराज थापा
सि. ए नेपाली	कुवेर शर्मा
पत्रिका	सुधासागर
पर्वतारोहणका लागि खुला भएको हिमाल	अन्नपूर्ण
वैज्ञानिक	गेहेन्द्र शमशेर
बजेट पेश गर्ने	मातृका प्रसाद कोइराला

भिक्टोरिया क्रस पाउने	कुलविर थापा
दैनिक पत्रिका	आवाज
कविता महोत्सवमा पुरस्कार पाउने	भैरव अर्याल
मौलिक आधुनिक उपन्यास	रुपमती
नेपाली चलचित्र	सत्य हरिश्चन्द्र
संस्कृत भाषाको पत्रिका	जयन्तु संस्कृतम
नेपाल आउने प्रथम प्रधानमन्त्री	जवाहरलाल नेहरु
राष्ट्रपति	रामवरण यादव
उपराष्ट्रपति	परमानन्द भा
चीन जाने व्यक्ति	भिक्षु बुद्धभद्र
गैरसरकारी संस्था	कामधेनु चर्खा प्रचारक महाग

15. नेपालका विभिन्न ऐतिहासिक कृति र तीनका लेखक

कृति	लेखक	कृति	लेखक
शब्दग्रन्थ विद्या	अंशुवर्मा	मानव न्यायशास्त्र	जयस्थिति मल्ल
उषाहरण	भुपतिन्द्र मल्ल	जैमिनी भारत	भुपतिन्द्र मल्ल
कुञ्जविहारी नाटक	जगतज्योति मल्ल	हरगौरी विवाह	जगतज्योति मल्ल
संगीतचन्द्र	जगतज्योति मल्ल	श्लोकसार संग्रह	जगतज्योति मल्ल
संहितापाठ	यक्ष मल्ल	उसैका लागि	श्री ५ महेन्द्र
फेरि उसैका लागि	श्री ५ महेन्द्र	मकैको खेती	कृष्णलाल अधिकारी

16. नेपालको इतिहासमा विभिन्न महत्वपूर्ण मितिहरु

नेपाल चीनबीच पहिलो सन्धि	वि.स. १८४६
--------------------------	------------

कोतपर्व	वि.स. १९०३ आश्विन २
भण्डारखाल पर्व	वि.स. १९०३ कार्तिक १२
अलौ पर्व	वि.स. १९०४
नेपालमा पहिलो मुलुकी ऐन	वि.स. १९१०
४२ सालको पर्व	वि.स. १९४२
३८ सालको पर्व	वि.स. १९३८
मकै पर्व	वि.स. १९७७
सती प्रथाको अन्त्य	वि.स. १९७७
दासत्वमोचन	वि.स. १९८१
नेपाल प्रजा परिषद्को स्थापना	वि.स. १९९३ जेठ २०
महाविर इन्स्टिच्युटको स्थापना	वि.स. १९९३
विराटनगरमा मजदुर हड्ताल	वि.स. २००३ फागुन २१
नेपालद्वारा लेबनानमा शान्ति सेना पठाउन सुरु	वि.स. २००९
राजपरिवारका सदस्यका लागि मौसुफ शब्दको प्रयोग	वि.स. २०१० श्रावण २३
कोशी सम्झौता	वि.स. २०११ बैशाख १२
नेपालमा पहिलो आम निर्वाचन	वि.स. २०१५
गण्डक सम्झौता	वि.स. २०१६ मंसिर १९
छिन्ताङ काण्ड	वि.स. २०३६ कार्तिक २७
पिस्कर हत्याकाण्ड	वि.स. २०४० माघ १

गौर हत्यकाण्ड	वि.स. २०६३ चैत्र ७
सरकारी कार्यालयका सबै साइनबोर्डहरु नेपालीमा राख्नुपर्ने व्यवस्था	वि.स. २०१८ जेठ ९
सबै अड्डाहरुमा एकै खालको छापको प्रचलन	वि.स. २०१९ पौष १
जनमत संग्रहको घोषणा	वि.स. २०३६ जेठ १०
जनमत संग्रहको निर्वाचन	वि.स. २०३७ वैशाख २०
नेपालमा ऐतिहासिक जनआन्दोलन दोस्रो सुरु	वि.स. २०६३ बैशाख ११
ऐतिहासिक संविधान सभाको पहिलो निर्वाचन	वि.स. २०६४ चैत्र २८
संविधान सभाको दोस्रो निर्वाचन	वि.स. २०७० मंसिर ४
नेपालमा गणतन्त्रको स्थापना	वि.स. २०६५ जेठ १५
लखन थापालाइ प्रथम सहिदको मान्यता	वि.स. २०७२ असोज ३
२०७२ सालको संविधान जारी पछि प्रतिनिधि सभा र प्रदेश सभाको निर्वाचन	वि.स. २०७४ मंसिर १० र २१
के.पी शर्मा वली प्रधानमन्त्री दोस्रो पटक नियुक्त	वि.स. २०७४ फागुन ३
नेपालका पूर्व प्रधानमन्त्री तुलसी गिरीको निधन	वि.स. २०७५ पुष ३

17. नेपालका चार सहिदबारे जानकारी

सहिदको नाम	मृत्युदण्ड मिति र स्थान
------------	-------------------------

शुक्रराज	वि.स. १९९७ माघ १०, टेकु पचली
धर्मभक्त माथेमा	वि.स. १९९७ माघ १२, सिफल
दशरथ चन्द	वि.स. १९९७ माघ १४, शोभा भगवती
गंगालाल श्रेष्ठ	वि.स. १९९७ माघ १४ शोभा भगवती

- शुक्रराजका बाबु : माधवराज जोशी
- जयनेपाल शब्दको प्रयोग गर्ने : शुक्रराज शास्त्री
- सबैभन्दा कान्छा सहिद : गंगालाल श्रेष्ठ
- नेपालमा प्रत्येक वर्ष सहिद दिवस कहिले मनाइन्छ : माघ १६

18. विभिन्न स्थान तथा कालका प्रथम राजा

स्थान तथा काल	राजा	स्थान तथा काल	राजा
सुर्यवंशी	भुमि वर्मा	अहिरवंश	वरसिंह
कर्णाटवंशी	नान्यदेव	सोमवंश	निमिष
मल्लवंश	अरिदेव	पाटन	रण मल्ल
भक्तपर	राय मल्ल	लिच्छवी	जयदेव प्रथम
उपत्यका	धर्माकर	किरातवंश	यलम्बर
गोपालवंश	भक्तमान	ठकुरीवंश	भाष्करदेव

सुत्र : सुभु अब कना, सोनिम अपार भरा, लिजउ धकिय गोभुठभा

19. नेपालका केही राजाहरुको मृत्युबारे रोचक जानकारी

❖ भुपालेन्द्र मल्ल : तीर्थ गर्न जाँदा बाटोमा
--

- ❖ प्रताप मल्ल : हरिसिद्धिको नाँच हेर्दै
- ❖ योगनरेन्द्र मल्ल : तमाखुमा विष परेर
- ❖ विश्वजित मल्ल : परस्त्रीसँग अनुचित सम्बन्ध राखेको आरोपमा तलेजुमा काटिएर
- ❖ रणबहादुर शाह : आफ्नै भाइद्वारा काटिएर
- ❖ गिवाण्युद्ध विक्रम शाह : शितला रोग लागेर
- ❖ राजेन्द्र विक्रम शाह : नजरबन्दमा रहेको अवस्थामा जेलमा
- ❖ अभय मल्ल : भुकम्पमा परेर

20. नेपाल एकीकरणको बेलामा वीरगति प्राप्त गर्ने योद्धा र प्राप्त गरेको स्थान

कालु पाण्डे	किर्तिपुर
भिनसिंह थापा	पलाञ्चोक
शिव राम सिंह बस्नेत	छालिङ
तुलाराम पाण्डे	कान्तिपुर
नयनसिंह थापा	अल्मोडा
भक्ति थापा	देउथल
गन्दर्भ राणा	काँगडा

21. नेपालको इतिहासमा विभिन्न घटना र उक्त समयका प्रधानमन्त्रीहरु

घटना	प्रधानमन्त्री	घटना	प्रधानमन्त्री
कोत पर्व	फत्तेजंग शाह	सिंह दरबारमा आगलागी	किर्तिनिधि बिष्ट
भण्डारखाल पर्व	जंग बहादुर राणा	अलौ पर्व	जंगबहादुर राणा

लाइब्रेरी पर्व	भीम शमशेर	मकै पर्व	चन्द्र शमशेर

22. इतिहाससम्बन्धी अन्य जानकारी

- थापाथली सन्धि कुन कुन देशबिच भएको : नेपाल र तिब्बत
- सहिद गेटका डिजाइनर : शंकरनाथ रिमाल
- सहिदगेटका चार मुर्ति बनाउने कलाकार : रत्नबहादुर तुलाधर
- नेपाल उपत्यकामा आउने प्रथम बुद्ध : विपश्ची बुद्ध
- देउथलको युद्धमा नेपालतर्फको नेतृत्व कसले गरेका : भक्ती थापा
- वैष्णव धर्मको उत्थान गर्ने राजा : हरिदत्त
- नेपाल सर्वप्रथम सदस्य भएको अन्तराष्ट्रिय संस्था : इकाफे
- नेपालले इन्टरपोलको सदस्यता प्राप्त गरेको मिति : वि.स. २०२४
- पाटनबाट २४ कोटी महाजन भिकाइ गोरखामा व्यापार गर्ने राजा : रामशाह
- पशुपतिनाथका प्रथम पुजारी : स्वामी शेखरानन्द
- सर्वप्रथम निजामती कर्मचारीले अड्डाखाना हड्ताल कहिले गरेका : वि.स. २००९, जेठ १९
- नेपाली भाषामा लेखिएको सबभन्दा पुरानो शिलालेख
- श्री ५ त्रिभुवन द्वारा अन्तिम संबोधन : भुसाहा
- मोहन चोक कहाँ पर्दछ : हनुमानढोका दरबार

- नेपाली भाषामा लेखिएको सबभन्दा पुरानो शिलालेख :
साखु बज्रयोगिनीको शिलालेख
- लखन थापाको जन्म : वि.स. १८९१, गोरखाको बुङकोटमा
- मुद्रामा नेपाल सरकार भनी लेख्ने राजा : श्री ५ सुरेन्द्र
- कुन शाहवंशीय राजाको बन्दी अवस्थामा मृत्यु भएको
- नेपालमा वि.स. २००७ सालको प्रजातन्त्र पश्चात
सर्वप्रथम प्रकाशमा ल्याइएको ऐन : नेपाल सार्वजनिक
सुरक्षा ऐन, २००७
- नेपाल र भोटबीच आधुनिक नक्साको तयार : बहादुर
शाहको पालामा
- विजय अभियानको स्वर्णयुग भनेर चिनिने युग : बहादुर
शाह
- कसचरी भनेको : राणाकालमा भारतीय पशु नेपालमा
चराएबापत तिनुपर्ने कर
- पशुपति मन्दिरको पारिपट्टी रहेको वन : श्लेसमान्तक
वन
- पाटन ढोकाको अर्को नाम : तुसाहिटी चोक
- सहिद स्मारक द्वारको पुरानो नाम : नेपाल स्मारक
- गिर्वाणयुद्धविक्रम नाबालक रहेको अवस्थामा नायबी भइ
शासन चलाउने : ललित त्रिपुरा सुन्दरी
-

२३.प्रतिनिधि सभा र प्रदेश सभा निर्वाचन

पहिलो चरणको निर्वाचन

- मिति : २०७४ मंसिर १० गते
- ३२ जिल्लामा
- जम्मा सिट
  - प्रतिनिधिसभाको प्रत्यक्षतर्फ : ३७ स्थान
  - प्रदेशसभाको प्रत्यक्षतर्फ : ७४ स्थान
- जम्मा उम्मेदवार संख्या : ८०७ जना
- जम्मा निर्वाचन सदस्य : १११ जना
- प्रतिनिधिसभामा सबैभन्दा कम उम्मेदवार – मनाङ र मुस्ताङ, २ जना
- प्रतिनिधिसभामा सबैभन्दा धेरै उम्मेदवार भएको जिल्ला – नुवाकोट (२४ जना)
- प्रदेश सभामा सबैभन्दा धेरै उम्मेदवार भएको जिल्ला – धादिङ (२५ जना)
- प्रदेशसभामा सबैभन्दा कम उम्मेदवार भएको जिल्ला – मनाङ (५ जना)
- पर्यवेक्षण संस्था : स्वदेशी– ५२ र विदेशी – ४ गरी जम्मा ५६ वटा
- सबैभन्दा धेरै मतदाता भएको जिल्ला : धादिङ (२३३५०५ जना)
- सबैभन्दा कम मतदाता भएको जिल्ला : मनाङ (५९९१ जना)
- सबैभन्दा धेरै मतदान भएको जिल्ला : डोल्पा ८१.४५ प्रतिशत
- सबैभन्दा थोरै मतदान भएको जिल्ला : रोल्पा ५५.१० प्रतिशत

- मतदान स्थल : २९१९
- महिला उम्मेदवार
  - प्रतिनिधिसभा – १६
  - प्रदेश सभा – २०

दोस्रो चरणको निर्वाचन

- वि.स.२०७४ मंसिर २१ गते
- ४५ जिल्लामा सम्पन्न
- प्रतिनिधि सभा निर्वाचन क्षेत्र : १२८
- प्रदेश सभा निर्वाचन क्षेत्र : २५६
- मतदानस्थल : ७७५२
- मतदान केन्द्र : १५३४४
- उम्मेदवार

❖ प्रतिनिधिसभा : १६६३

पुरुष : १५३३

महिला : १३०

❖ प्रदेशसभा : २८१९

पुरुष : २५९९

महिला : २२०

- सबैभन्दा बढी मतदान भएको जिल्ला : गुल्मी ७१ प्रतिशत
- सबैभन्दा कम मतदान भएको जिल्ला : प्युठान ६० प्रतिशत

प्रतिनिधि सभा निर्वाचन परिणाम

दल	प्रत्यक्ष	समानुपातिक	जम्मा
नेकपा एमाले	80	41	121
नेपाली कांग्रेस	23	40	63
एनेकपा माओवादी	36	17	53
मधेसी फोरम	10	6	16
रा.ज.पा	11	6	17

अन्य

- सबैभन्दा धेरै मत ल्याएर विजयी हुने उम्मेदवार : के.पी शर्मा ओली, ने.क.पा भापा – ५
- सबैभन्दा कम मत ल्याएर विजयी हुने उम्मेदवार : पाल्देन छोपाङ गुरुङ, मनाङ, ने.क.पा
- सबैभन्दा बढी मतान्तरले विजयी हुने उम्मेदवार : पार्वत गुरुङ, ने.क.पा
- सबैभन्दा कम मतान्तरले विजयी हुने उम्मेदवार : छक्कबहादुर लामा, स्वतन्त्र
- सबैभन्दा पहिला निर्वाचित हुने उम्मेदवार : प्रेम तुलाचन, ने.का., मुस्ताङ

- सबैभन्दा पछि विजयी हुने उम्मेदवार : विजय कुमार गच्छदार, ने.का
- सबैभन्दा जेठो सांसद : शेरबहादुर देउवा
- सबैभन्दा कान्छो सांसद : हेम कुमार राई

राष्ट्रिय सभा निर्वाचन २०७५

- जम्मा दल – ९ वटा
- जम्मा उम्मेदवार : ८३ जना
- नेपालको संविधानको धारा ८६ अनुसार
- हरेक प्रदेशबाट ८/८ जना गरी जम्मा : ५६ जना निर्वाचित
- महिला उम्मेदवार : २६ जना, अन्य : २८ जना र दलित : १४ जना, अपाङ्गता तथा अल्पसंख्यकबाट : १५ जना
- निर्विरोध निर्वाचित : २४ जना
- मूल प्रतिस्पर्धा : ३२ पदमा ५२ जनाको
- जम्मा दल दर्ता भएका : २१ वटा
- प्रदेशगत मतदाताको विवरण

प्रदेश	स्थानीय तह	जम्मा मत (१८ का दरले)	प्रदेश सभा सदस्य	जम्मा मत (४८ का दरले)	दुवै गरी जम्मा मत	मतदाता संख्या
1	274	4932	93	4464	9396	367

2	272	4896	107	5136	10032	379
3	238	4284	110	5280	9564	348
4	170	3060	60	2880	5940	230
5	218	3924	87	4176	8100	305
6	158	2844	40	1920	4764	198
7	176	3168	53	2544	5712	229
मतपरिणाम						
ने.क.पा एमाले	नेपाली कांग्रेस	ए माओवादी	संघीय समाजवादी फोरम नेपाल	रा.ज.पा		
२७	१३	१२	२	२		

- राष्ट्रिय सभाका सबैभन्दा ज्येष्ठ सदस्य : तारानाथ भट्ट